

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie

LWA.410.023.06.2021

Pan
Mariusz Bosak
Prezes Zarządu
AB FOTO Sp. z o.o.
Aleje Jerozolimskie 176
02-486 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/018 Efekty wybranych działań państwa podejmowanych w celu łagodzenia skutków epidemii w gospodarce

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	AB FOTO Sp. z o.o. ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marusz Bosak, Prezes Zarządu AB FOTO Sp. z o.o. ²
Zakres przedmiotowy kontroli	Wnioskowanie, wykorzystanie i rozliczanie środków publicznych otrzymanych w ramach instrumentów pomocowych przeciwdziałających skutkom COVID-19.
Okres objęty kontrolą	Lata 2020 r. - 2021 r. (I połowa), z uwzględnieniem danych i dowodów w okresach wcześniejszych i późniejszych. W przypadkach, gdy będzie konieczne uzyskanie danych porównawczych lub zbadanie zdarzeń mających wpływ na działania podejmowane przez kontrolowane podmioty po rozpoczęciu występowania COVID-19 lub będących ich skutkiem, kontrolą mogą być objęte dowody dotyczące zdarzeń, jakie nastąpiły w okresach wcześniejszych i późniejszych.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 pkt 5 oraz 5a ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontrolerzy	1. Tomasz Świstak, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/177/2021 z dnia 4 listopada 2021 r. 2. Dorota Białecka, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/176/2021 z 4 listopada 2021 r. (akta kontroli tom I str. 1-4)

¹ Dalej także: AB FOTO, Spółka, Przedsiębiorca.

² M.in. w okresie wnioskowania o środki pomocowe związane z przeciwdziałaniem negatywnym skutkom epidemii COVID-19.

³ Dz. U. z 2022 r., poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania Spółki w zakresie wnioskowania, wykorzystania i rozliczenia środków publicznych otrzymanych w związku z przeciwdziałaniem skutkom epidemii COVID-19. Stwierdzone nieprawidłowości, polegające na błędnym rozliczeniu jednego z instrumentów finansowych, nie miały wpływu na wartość rozliczenia, a tym samym na ocenę ogólną.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

W okresie objętym kontrolą Spółce przyznano wsparcie finansowe w łącznej wysokości 8 945,8 tys. zł w ramach sześciu instrumentów pomocowych. Kontrola wsparcia otrzymanego z Polskiego Funduszu Rozwoju S.A.⁵ oraz Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie⁶ w łącznej kwocie 7 788,2 tys. zł wykazała, że Spółka, złożyła wnioski o pomoc kompletne i zawierające dane zgodne z dokumentacją, z wyjątkiem wniosku o wsparcie z PFR 2.0, w którym wykazano spadek przychodów w oparciu o dane z deklaracji VAT-7, z pominięciem wartości pozycji pn. wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów, co jednak nie miało wpływu na wysokość otrzymanego dofinansowania. W ramach udzielonej pomocy Spółka wykorzystowała 8716,6 tys. zł i rozliczyła, do dnia zakończenia kontroli, 5 216,6 tys. zł. Otrzymane wsparcie w całości stanowiło pomoc bezzwrotną⁷.

Otrzymane środki zostały wykorzystane przez Spółkę zgodnie z przeznaczeniem określonym w zawartych umowach oraz terminowo rozliczone. Niewykorzystana kwota dofinansowania została w terminie zwrócona na rachunek WUP. Weryfikacja dokumentacji, dotyczącej wykorzystania przekazanych środków potwierdziła, iż wydatkowane zostały na ochronę miejsc pracy.

Zatrudnienie w Spółce, na podstawie umów o pracę, na koniec października 2021 r. było niższe o 18% od stanu w 2020 r. i o 31% w porównaniu do 2019 r. Na koniec października 2021 r., w porównaniu do lat poprzednich, wzrosła liczba osób świadczących pracę na podstawie umów cywilnoprawnych (w 2019 r. zawarto jedną umowę, w 2020 r. - dwie i w 2021 r. - 20 umów). Przychody⁸ Spółki zmniejszyły się w 2020 r. o 12,3% w porównaniu do 2019 r., tj. o 8 975,1 tys. zł, a wielkość wypłaconej pomocy (8 796,8 tys. zł) stanowiła 98% tej kwoty.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

Wnioskowanie, wykorzystanie i rozliczenie środków publicznych otrzymanych w ramach instrumentów pomocowych przeciwdziałających skutkom COVID-19

Opis stanu
faktycznego

1.1. Spółkę zarejestrowano w Krajowym Rejestrze Sądowym⁹ w dniu 23 stycznia 2007 r. pod numerem: 0000271999. W okresie, w którym Przedsiębiorca wnioskował o udzielenie wsparcia w związku z przeciwdziałaniem negatywnym skutkom epidemii COVID-19 w rejestrze przedsiębiorców wskazano m.in.:

- jako przedmiot przeważającej działalności – działalność fotograficzną (kod PKD 74.20.Z);
- dane wspólników, w tym Nicholson Investments Limited, który posiada 99,83% udziałów.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dalej: PFR.

⁶ Dalej: WUP.

⁷ W tym, w ramach badanych instrumentów wsparcia Spółka wykorzystowała - 7 586,1 tys. zł i rozliczyła - 4 086,1 tys. zł.

⁸ Przychody netto ze sprzedaży wg rachunku zysków i strat za 2019 r. - 73 058,3 tys. zł i za 2020 r. - 64 083,2 tys. zł.

⁹ Dalej: KRS.

Rejestr nie zawierał informacji o prowadzonym lub umorzonym postępowaniu upadłościowym, układowym, restrukturyzacyjnym lub naprawczym, o likwidacji, połączeniu, podziale lub przekształceniu Spółki¹⁰.

(akta kontroli tom I str. 5-28, tom II str. 1, 73-83)

W okresie objętym kontrolą Spółka złożyła 14 wniosków o udzielenie wsparcia w związku z przeciwdziałaniem negatywnym skutkom epidemii COVID-19 na łączną kwotę 11 882,1 tys. zł, z czego pozytywnie rozpatrzono 13, tj.:

- trzy wnioski (jeden rozpatrzony negatywnie) do PFR na podstawie regulaminów o subwencję finansową dla małych i średnich przedsiębiorców¹¹ na cele zgodne z Programem¹²;
- jeden wniosek do Prezesa Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości na podstawie ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020¹³;
- cztery wnioski do Dyrektora WUP w Warszawie, po dwa wnioski na podstawie art. 15g oraz art. 15gga ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19¹⁴, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych;
- sześć wniosków do Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 31zy ustawy o COVID-19 o zwolnienie z obowiązku opłacania należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i inne.

Łączna kwota przyznanego wsparcia wyniosła 8 945,8 tys. zł, natomiast zaakceptowanego i rozliczonego – 5 216,6 tys. zł (na dzień zakończenia kontroli, tj. 21.01.2022 r.). Pozostała do rozliczenia, przyznana 19 stycznia 2021 r. przez PFR w ramach Tarczy finansowej 2.0, kwota 3 500,0 tys. zł.

W ramach Tarczy 1.0, Spółka złożyła dwa wnioski o przyznanie subwencji finansowej na podstawie § 11 Regulaminu ubiegania o udział w Programie Rządowym „Tarcza Finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju dla małych i średnich firm”¹⁵. W przypadku wniosku z 29 kwietnia 2020 r.¹⁶, PFR w decyzji o odmowie wypłaty subwencji¹⁷, poinformował Przedsiębiorcę o przysługującym uprawnieniu do korekty oświadczeń – po wyjaśnieniu rozbieżności – w formie nowego wniosku. Spółka nie złożyła odwołania od negatywnej decyzji PFR, ale skorygowała wykazane błędy i 5 maja 2020 r. złożyła kolejny wniosek.

(akta kontroli tom II str. 2-4, 10, 14, 50-54, 134, 297-299)

Prezes Spółki wyjaśnił, że różnice w danych przedstawionych we wniosku z 29 kwietnia 2020 r., a zweryfikowanych przez PFR w rejestrach ZUS i MF,

¹⁰ W KRS brak wpisów w dziale 4, rubryka 3 – Informacja o oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości na podstawie art. 13 ustawy z 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe albo o zabezpieczeniu majątku dłużnika w postępowaniu w przedmiocie ogłoszenia upadłości albo w postępowaniu restrukturyzacyjnym albo po prawomocnym umorzeniu postępowania restrukturyzacyjnego oraz rubryka 4 – Umorzenie prowadzonej przeciwko podmiotowi egzekucji z uwagi na fakt, że z egzekucji nie uzyska się sumy wyższej od kosztów egzekucyjnych; brak wpisów w dziale 6, rubryka 1 – Likwidacja, rubryka 2 – Informacja o rozwiązaniu lub unieważnieniu spółki, rubryka 4 – Informacja o połączeniu, podziale lub przekształceniu, rubryka 5 – Informacja o postępowaniu upadłościowym, rubryka 6 – Informacja o postępowaniu układowym, rubryka 7 – Informacje o postępowaniach restrukturyzacyjnych, o postępowaniu naprawczym lub o przymusowej restrukturyzacji oraz rubryka 8 – Informacja o zawieszeniu działalności gospodarczej.

¹¹ Dalej: MŚP.

¹² Program rządowy dotyczący wsparcia finansowego Polskiego Funduszu Rozwoju S.A. dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w związku ze zwalczaniem skutków epidemii COVID-19 w Polsce w ramach rządowej Tarczy Antykryzysowej (Tarcza 1.0 i 2.0).

¹³ Dz. U. z 2020 r. poz. 818.

¹⁴ Dz. U. z 2021 r. poz. 2095, ze zm. – dalej: ustawa o COVID-19.

¹⁵ Pierwotna wersja regulaminu, sprzed 28 maja 2020 r.

¹⁶ Nr 103000060000013SP.

¹⁷ Powodem była niezgodność pomiędzy wybranymi danymi, które we wniosku wskazał Przedsiębiorca, a danymi uzyskanymi przez PFR z rejestrów ZUS i MF, tj.: dotyczącymi zalegania przez Spółkę na dzień 31 grudnia 2019 r. z płatnościami podatków oraz z płatnościami składek na ubezpieczenie społeczne; wykazanej liczby zatrudnionych na koniec miesiąca poprzedzającego miesiąc złożenia wniosku, wielkości obrotów gospodarczych (przychodów ze sprzedaży).

wynikały z przedstawienia przez Przedsiębiorcę stanu zatrudnionych pracowników na dzień 31 marca 2020 r., w sytuacji gdy PFR oparł się na deklaracji za kwiecień 2020 r. Wielkość obrotów Przedsiębiorca wykazał wg deklaracji VAT (w ujęciu rocznym i miesięcznym), a nie wg wytycznych PFR, które odnosiły się do sumy wybranych pozycji z deklaracji.

(akta kontroli tom II str. 177-178, 184)

Szczegółowym badaniem objęto dwa wnioski złożone do PFR oraz cztery wnioski złożone do WUP i zawarte na ich podstawie umowy.

(akta kontroli tom II str. 2-4, 134)

1. Wsparcie finansowe udzielone przez PFR.

W przypadku obu wniosków (Tarcza 1.0 i 2.0) oraz umów zawartych z PFR, Prezes Spółki złożył oświadczenie o statusie MSP wg kryteriów MSP wynikających z Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z 17 czerwca 2014 r.¹⁸ dotyczących posiadania przedsiębiorstw powiązanych lub partnerskich.

Zgodnie z przekazanymi w trakcie kontroli oświadczeniami Prezesa Spółki AB FOTO, w okresie wnioskowania o środki pomocowe związane z przeciwdziałaniem negatywnym skutkom epidemii COVID-19, Spółka spełniała kryterium bycia średnim przedsiębiorcą wg Załącznika I do Rozporządzenia Komisji (UE) Nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu. W latach 2017 – 2020 wielkość zatrudnienia¹⁹ kształtowała się w przedziale od 97,36 w 2017 r. do 124,14 Rocznych Jednostek Pracy (JRP) w 2019 r., roczny obrót²⁰ wynosił od 54 141,1 tys. zł (w 2017 r.) do 73 058,3 tys. zł (w 2019 r.), roczna suma bilansowa²¹ wynosiła od 26 482,6 tys. zł (w 2017 r.) do 30 725,4 tys. zł (2019 r.). Spółka nie posiadała przedsiębiorstw partnerskich, była w powiązaniu z jednym przedsiębiorstwem, tj. z Nichelson Investments Limited, co nie miało wpływu na status Spółki, jako średniego przedsiębiorstwa.

Prezes Zarządu wyjaśnił, że spółka Nichelson Investments Limited jest przedsiębiorstwem powiązaniem jedynie w stosunku do AB FOTO.

(akta kontroli tom II str. 22-33, 146-165, 176-178, 183-184)

W przypadku:

- wniosku²² z 5 maja 2020 r. o udzielenie wsparcia z Tarczy 1.0 (rozpatrzony pozytywnie), Spółka wykazała spełnienie następujących warunków:
 - spadek o 30,06% obrotów w kwietniu 2020 r. w porównaniu do kwietnia 2019 r.²³;
 - wielkość obrotu w 2019 r. w wysokości 72 636 123,00 zł²⁴, obliczoną na podstawie deklaracji VAT-7 z uwzględnieniem wytycznych publikowanych na stronie Ministerstwa Finansów;
 - liczbę 85 (w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy) zatrudnianych na koniec kwietnia 2020 r.;

¹⁸ Dz. Urz. UE L 187/1 z 26.6.2014.

¹⁹ Liczba personelu odpowiada liczbie rocznych jednostek pracy (RJP), to jest liczbie pracowników zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy w obrębie danego przedsiębiorstwa lub w jego imieniu w ciągu całego uwzględnianego roku referencyjnego. Praca osób, które nie przepracowały pełnego roku, osób, które pracowały w niepełnym wymiarze godzin, bez względu na długość okresu zatrudnienia, lub pracowników sezonowych jest obliczana jako część ułamkowa RJP.

²⁰ Roczny obrót to wartość przychodów, jaki przedsiębiorstwo uzyskało ze sprzedaży produktów i świadczenia usług w ciągu roku, który jest brany pod uwagę. Obrót należy obliczyć bez uwzględnienia VAT oraz innych podatków pośrednich.

²¹ Roczna suma bilansowa odpowiada wartości aktywów (pasywów) przedsiębiorstwa w danym roku.

²² Nr 103000060000177SP.

²³ Wielkość obrotu gospodarczego w kwietniu 2020 r. - 3 501 354,00 zł (w oparciu o miesięczną deklarację VAT-7) i w kwietniu 2019 r. - 5 006 266,00 zł.

²⁴ W oparciu o dane z miesięcznych deklaracji VAT-7 pomniejszone o pozycje statystyczne dotyczące WNT zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Finansów: informacja MF oraz PFR dotycząca zasad ustalania obrotu: <https://www.gov.pl/web/finanse/zlozenie-deklaracji-vat-niezbjedne-do-wsparcia-w-ramach-tarczy-finansowej>.

- wyliczony spadek obrotów, kwalifikujący do uzyskania kwoty subwencji jako 4% przychodów ze sprzedaży w 2019 r., obliczony zgodnie §5 ust. 2 Regulaminu, co stanowiło wielkość 2 905 445,00 zł²⁵;
- niezaleganie na dzień 31 grudnia 2019 r. z płatnościami podatków oraz z płatnościami z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne²⁶;
- posiadanie rezydencji podatkowej na terenie UE;
- beneficjentem rzeczywistym jest Prezes Zarządu Mariusz Bosak.

We wniosku wskazano NIP, nr KRS, PKD (działalność przeważająca), nr rachunku bankowego rozliczeniowego, na który przelano subwencję i który pozostawał aktywny przez cały okres umowy o subwencję i do czasu jej rozliczenia²⁷.

(akta kontroli tom I str. 29-52, 74-76, 81-83,
tom II str. 5-9, 52-54, 71-85, 135-137)

Umowę z PFR o przyznanie subwencji finansowej w wysokości 2 905,4 tys. zł Spółka zawarła 5 maja 2020 r. Środki finansowe Spółka otrzymała 6 maja 2020 r. na rachunek bankowy wskazany we wniosku.

Spółka prawidłowo realizowała obowiązki wynikające z ww. umowy, tj. środki subwencji zostały przeznaczone, zgodnie z §7 ust. 1 lit. a) Regulaminu, na pokrycie kosztów prowadzonej działalności gospodarczej dotyczących kosztów zakupu towarów i materiałów (elektronika użytkowa, w szczególności fotograficzna), Spółka kontynuowała działalność gospodarczą, nie dokonała otwarcia procesu likwidacji, postępowania upadłościowego lub restrukturyzacyjnego.

(akta kontroli tom II str. 55-69, 86-93, 297)

Umowa została prawidłowo rozliczona. PFR decyzją w sprawie zwolnienia z obowiązku zwrotu subwencji finansowej z 4 czerwca 2021 r., zwolnił Spółkę z obowiązku jej zwrotu w wysokości 100%, wskazując wartość zwolnienia na 2 905,4 tys. zł oraz wartość pozostającą do spłaty: 0,0 zł.

(akta kontroli tom II str. 70)

- wniosku²⁸ z 15 stycznia 2021 r. o udzielenie wsparcia w ramach Tarczy 2.0²⁹ (rozpatrzony pozytywnie), Spółka spełniła następujące warunki:
 - liczbę zatrudnionych w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy: na 30 września 2020 r. - 103 oraz na 31 grudnia 2019 r. - 133³⁰. Zgodnie z §2 Regulaminu PFR 2.0, nie uwzględniono jako pracowników, odpowiednio: sześciu i trzech osób, będących na urloпах wychowawczych i rodzicielskich;
 - obrót netto w 2019 r. w wysokości 73 058 341,59 zł oraz sumę bilansową w wysokości 30 735 395,69 zł;
 - spadek przychodów od 1 października 2020 r. do 31 grudnia 2020 r., w porównaniu do okresu trwającego od 1 października 2019 r. do 31 grudnia 2019 r., o 30,9% (z 24 022 657,00 zł do 16 601 645,00 zł), kwalifikujący do otrzymania wsparcia. Przy czym do powyższego wyliczenia ujęto błędnie dane dotyczące przychodów za okres od 1 października 2020 r. do 31 grudnia 2020 r., które - zgodnie z deklaracjami VAT-7 - wynosiły 16 629 658,00 zł, co skutkowało innym poziomem spadku

²⁵ Spadek przychodów ze sprzedaży mieści się pomiędzy 25%-50% przychodów ze sprzedaży w kwietniu 2019 r. do kwietnia 2020 r. Zgodnie z §2 ust. 6 umowy i regulaminem PFR przy spadku przychodów ze sprzedaży ww. wymiarze kwota subwencji finansowej wynosi 4% przychodów ze sprzedaży 2019 r., tj. 2 905 445,00 zł jako 4% z 72 636 123,00 zł.

²⁶ Spółka przedstawiła właściwe zaświadczenia z ZUS (datowane na 13 grudnia 2021 r.) oraz Mazowieckiego Urzędu Skarbowego (datowane na 20 grudnia 2021 r.).

²⁷ Umowa z bankiem o prowadzenie rachunku z 3 sierpnia 2012 r.

²⁸ Nr 1050000220000072SP.

²⁹ Wniosek złożono w oparciu o postanowienia § 12 Regulaminu ubiegania o udział w Programie Rządowym „Tarcza Finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju dla mikro, małych i średnich firm” (wersja regulaminu jako data przyjęcia przez PFR: 14 stycznia 2021 r.) drogą elektroniczną poprzez Bankowość Elektroniczną ING Banku Śląskiego S.A. z siedzibą w Katowicach.

³⁰ W tym cztery umowy cywilnoprawne na 30 września 2020 r. i dwie umowy cywilnoprawne na 31 grudnia 2019 r.

przychodów, niż ujęty we wniosku, tj. o 30,8%, jednak także kwalifikującym do wsparcia;

- wartość przychodów za okres: listopad – grudzień 2020 r. oraz za styczeń – marzec 2019 r. i listopad – grudzień 2019 r., przy czym w przypadku listopada 2020 r., stycznia, lutego i marca 2019 r. ujęto błędne dane dotyczące poziomu przychodów, które powinny wynosić: listopad 2020 r. – 3 729 492,00 zł (zamiast wykazanych we wniosku 3 702 856,00 zł), styczeń 2019 r. – 5 853 682,00 zł (zamiast wykazanych 5 746 376,00 zł), luty 2019 r. – 3 915 684,00 zł (zamiast wykazanych 3 892 037,00 zł) oraz marzec 2019 r. – 5 222 327,00 zł (zamiast wykazanych 5 202 765,00 zł).

Prezes Zarządu wyjaśnił, że powyższe wynikało z przeoczenia osoby sporządzającej wniosek, która pominęła pozycję nr 21 (nie wykazała) z miesięcznej deklaracji VAT pn. wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów, w odniesieniu do wskazanych miesięcy 2019 r. i 2020 r.

Podano NIP, nr KRS, PKD (działalność przeważająca), nr rachunku bankowego rozliczeniowego, na który przelano subwencję.

(akta kontroli tom II str. 105-122, 1-137, 170-171, 173, 300-304)

Umowę z PFR o subwencję finansową w wysokości 3 500,0 tys. zł, Spółka zawarła w dniu 15 stycznia 2021 r. W umowie wskazano wysokość kosztów stałych w odniesieniu do listopada i grudnia 2020 r. oraz stycznia, lutego i marca 2021 r. w oparciu o dane szacunkowe, a nie rzeczywiste, które nie były w Spółce dostępne. Zgodnie z §6 ust. 1 lit. a) Regulaminu PFR 2.0, rzeczywiste koszty stałe powinny być wykazane, co najmniej, za okres listopad – grudzień 2020 r. Spółka wskazała łączne koszty stałe, za ww. okres, w wysokości 5 000,0 tys. zł i wnioskuje o subwencję w maksymalnej wysokości.

Prezes Zarządu wyjaśnił, że w momencie składania wniosku o subwencję PFR 2.0 uwzględniono szacunkowe wartości kosztów stałych za okres listopad-grudzień 2020 r. W tym okresie dopiero napływały faktury kosztowe, głównie za miesiąc 12/2020 i realnie nie było możliwości podania ostatecznych i realnie poniesionych kosztów za ww. okres. Spółka posiadała zarys poniesionych kosztów, ale kwoty ostateczne powstały dopiero po całkowitym zamknięciu (zaksięgowaniu) okresu.

(akta kontroli tom II str. 18-19, 105-115, 171-174, 176, 179)

Decyzją z 19 stycznia 2021 r., z uwzględnieniem spełnienia wymogów zawartych w ww. umowie, PFR przyznał subwencję w kwocie 3 500,0 tys. zł. Spółka otrzymała środki finansowe 20 stycznia 2021 r. na rachunek bankowy wskazany w umowie o subwencję.

Spółka prawidłowo realizowała obowiązki wynikające z umowy, środki subwencji przeznaczając, zgodnie z §8 ust. 1 Regulaminu Tarczy 2.0, na pokrycie kosztów prowadzonej działalności gospodarczej, w tym: kosztów zakupu towarów i materiałów (90,1%), kosztów wynagrodzeń (7,5%) i kosztów usług obcych (2,4%).

Spółka, 12 stycznia 2022 r., złożyła do PFR rozliczenie subwencji finansowej.

(akta kontroli tom II str. 86, 94-104, 116, 123-127, 297)

W przypadku obu ww. umów, na stronie internetowej AB FOTO zamieszczone zostały informacje o uzyskaniu subwencji finansowej z PFR. Łączna kwota dofinansowania (z Tarcz 1.0 i 2.0) na jednego pracownika zatrudnionego, wg stanu na 30 września 2020 r., nie przekroczyła 144 tys. zł.

(akta kontroli tom II str. 131-132, 297)

2. Wsparcie otrzymane na podstawie umów zawartych z WUP.

Spółka złożyła łącznie cztery wnioski do WUP o udzielenie pomocy: dwa na podstawie art. 15g ustawy o COVID-19 oraz dwa na podstawie art. 15gga tej ustawy. Dane wykazane we wnioskach były zgodne ze stanem faktycznym

i sytuacją ekonomiczno-finansową AB FOTO. Spółka spełniała wymogi ustawowe otrzymania pomocy, tj.:

- niezalegania, na koniec III kwartału 2019 r., z regulowaniem zobowiązań podatkowych, składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne oraz na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy (dotyczy wniosków złożonych na podstawie art. 15 g i art. 15gga ustawy o COVID-19);
- wymaganego art.15g ust. 9 pkt 2 ww. ustawy, spadku obrotów gospodarczych (nie mniej niż 25%) w następstwie wystąpienia COVID-19, rozumianych jako sprzedaż towarów lub usług w ujęciu wartościowym w okresie 1 miesiąca lub 30 kolejnych dni liczonego od 1 marca 2020 r. (wnioski 14000/CV-19/12504843 i 14000/CV-19/12976149 – spadek 33%³¹);
- wymaganego art.15gga ust. 1 ww. ustawy, uzyskania przychodu z działalności gospodarczej we wskazanych miesiącach (przychód niższy w następstwie wystąpienia COVID-19, co najmniej o 40% w stosunku do przychodu uzyskanego we wskazanym miesiącu (wniosek 14000/CV-19/19282378 – spadek o 42%³², wniosek 14000/CV-19/24339828 - spadek o 44%³³);
- prowadzenia do końca III kwartału 2019 r. działalności gospodarczej oznaczonej jako rodzaj przeważającej działalności według PKD 74.20.Z, tj. - Działalność fotograficzna (dotyczy wniosków złożonych na podstawie art. 15gga ww. ustawy);
- nieobjęcia wnioskami pracowników, których wynagrodzenie uzyskane w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym został złożony wniosek, o którym mowa w ust. 1, było wyższe niż 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obowiązującego na dzień złożenia (dotyczy wniosków na podstawie art. 15 g i art. 15gga ww. ustawy)³⁴;
- nieobjęcia wnioskami pracowników zatrudnionych w okresie krótszym niż 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku (dotyczy wniosków z art. 15gga)³⁵;
- nieprzekroczenia otrzymanej pomocy publicznej we wskazanej kwocie (dotyczy wniosków z art. 15gga)³⁶.

(akta kontroli tom I str. 74-89, 168-173)

Warunki i tryb wykonywania pracy w okresie przestoju ekonomicznego i obniżonego wymiaru czasu pracy w AB FOTO ustalono w Porozumieniu zawartym w dniu 6 kwietnia 2020 r.³⁷ pomiędzy Zarządem, a przedstawicielami pracowników, wyłonionymi w trybie przyjętym u pracodawcy. Zgodnie z art. 15g pkt 12 ustawy o COVID-19, pracodawca przekazał kopię porozumienia oraz późniejsze jego aneksy właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy w terminie pięciu dni roboczych od dnia zawarcia porozumienia/aneksu.

(akta kontroli tom I str. 53-70)

³¹ Wartość obrotu przed 1 marca 2020 r. – 5 722 245,32 zł (kolejnych 30 dni od 30 stycznia 2020 r. do 28 lutego 2020 r.); 30 dni po dacie 1 marca 2020 r. – 3 849 227,81 zł (kolejnych 30 dni od 1 marca 2020 r. do 30 marca 2020 r.).

³² Listopad 2019 do listopad 2020 r. tj. 6 447,1 tys. zł i 3 729,5 tys. zł. (deklaracja VAT-7 za listopad 2019 r., deklaracja JPK_V7M za listopad 2020 r.).

³³ Wrzesień 2020 r. do marzec 2021 r. tj. odpowiedni: 5 260 951,00 zł i 2 989 669,00 zł. (deklaracja VAT-7 za wrzesień 2020 r., deklaracja JPK_V7M za marzec 2021 r.).

³⁴ W Spółce nie wystąpiły wynagrodzenia na poziomie 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

³⁵ W Spółce pracownicy objęcie wnioskiem o dofinansowanie byli zatrudnieni przez okres dłuższy niż 3 miesiące.

³⁶ Nie przekraczała wartości 3 mln euro.

³⁷ Aneksowanymi – w dniu: 6 maja 2020 r., 6 listopada 2020 r., 24 marca 2021 r., 8 kwietnia 2021 r., 16 kwietnia 2021 r., 23 kwietnia 2021 r.

Wnioski o udzielenie pomocy złożone na podstawie art. 15g ustawy o COVID-19:

- wniosek³⁸ z 13 maja 2020 r. o przyznanie świadczenia na rzecz ochrony miejsc pracy z tytułu przestoju ekonomicznego i obniżonego wymiaru czasu pracy w łącznej kwocie 415,1 tys. zł, dotyczący trzech miesięcy, począwszy od 7 kwietnia 2020 r. Z tytułu przestoju ekonomicznego kwota wnioskowanych świadczeń dotyczyła 67 pracowników i wynosiła 191,1 tys. zł (wynagrodzenia pracowników) oraz 32,3 tys. zł (składki na ubezpieczenie społeczne pracowników należnych od pracodawcy od kwoty dofinansowania do wynagrodzeń). Natomiast kwota wnioskowanych świadczeń z tytułu obniżonego wymiaru czasu pracy dotyczyła 38 pracowników i wynosiła 163,9 tys. zł (wynagrodzenia pracowników) oraz 27,8 tys. zł (składki na ubezpieczenie społeczne pracowników należnych od pracodawcy od kwoty dofinansowania do wynagrodzeń). Na podstawie zawartej umowy w dniu 20 maja 2020 r., łączna kwota dofinansowania wyniosła 266,2 tys. zł. WUP przekazał środki w trzech transzach: 138,4 tys. zł – I transza 20 maja 2020 r. oraz po 63,9 tys. zł w II transzy 26 czerwca 2020 r. i w III transzy 15 lipca 2020 r. Na zmniejszenie wnioskowanej wartości dofinansowania (z 415,1 tys. zł do 266,2 tys. zł) wpływ miało oświadczenie z 23 czerwca 2020 r. Przedsiębiorcy o rezygnacji z dofinansowania w kwocie 148,9 tys. zł, z powodu skrócenia przestoju ekonomicznego. Zgodnie z ww. umową, Przedsiębiorca zobowiązał się do wykorzystania ww. środków zgodnie z celem, na który wnioskował i niewypowiedzenia z przyczyn nie dotyczących pracownika, w okresie objętym dofinansowaniem, umów o pracę pracownikom, których wynagrodzenie jest dofinansowane z otrzymanych środków³⁹.

Spółka terminowo, 7 sierpnia 2020 r., złożyła rozliczenie wniosku w zakresie otrzymanych środków na ochronę miejsc pracy z FGŚP. Wstępna weryfikacja rozliczenia dokonywana przez WUP zakończyła się wynikiem negatywnym w dniu 4 listopada 2020 r., z powodu niezłączenia do wniosku dokumentów dotyczących przelewów wynagrodzeń, zaliczek na podatek dochodowy, składek ZUS, dokumentów potwierdzających skrócenie okresu objętego przestojem, dokumentów potwierdzających przelewy tytułem zwrotu niewykorzystywanych środków, pełnomocnictwa upoważniającego złożenie rozliczenia wniosku i składania oświadczeń w imieniu spółki. Po uzupełnieniu brakujących dokumentów, weryfikacja potwierdzająca wykorzystanie zgodnie z przeznaczeniem przekazanych środków⁴⁰ oraz zatwierdzenia rozliczenia otrzymanych środków została zakończona. Przedsiębiorca wykorzystał przyznane środki zgodnie z umową. Środki faktycznie wydatkowane przez Przedsiębiorcę na przestój ekonomiczny wyniosły 58,9 tys. zł, na obniżony wymiar czasu pracy -160,6 tys. zł. Terminowo, w dniu 10 sierpnia 2020 r., dokonano zwrotu 46,7 tys. zł niewykorzystanych środków objętych rozliczeniem, w tym z tytułu obniżonego wymiaru czasu pracy – 31,1 tys. zł oraz przestoju ekonomicznego – 15,6 tys. zł.

(akta kontroli tom I str. 90-116)

- wniosek⁴¹ z 22 maja 2020 r. o świadczenie na rzecz ochrony miejsc pracy ze środków FGŚP na dofinansowanie wynagrodzenia 29⁴² pracowników objętych obniżonym wymiarem czasu pracy. Kwota wnioskowanych świadczeń wynosiła 58,3 tys. zł (wynagrodzenia pracowników) i 9,9 tys. zł (składki na ubezpieczenie

³⁸ Nr 14000/CV-19/12504843.

³⁹ Dotyczy także osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę nakładczą lub umowy zlecenie albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z ustawą z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, a także osób, które wykonują pracę zarobkową na podstawie innej niż stosunek pracy na rzecz pracodawcy będącego rolniczą spółdzielnią produkcyjną lub inną spółdzielnią zajmującą się produkcją rolną, jeżeli z tego tytułu podlegają obowiązkowi ubezpieczenia emerytalno-rentowego.

⁴⁰ Końcowa weryfikacja wymagana zgodnie z art. 15g ust. 17 pkt 1 ustawy o COVID-19.

⁴¹ Nr 14000/CV-19/12976149.

⁴² Wniosek o dofinansowanie dotyczył tylko obniżonego wymiaru czasu pracy, dla części pracowników z wniosku pierwszego. Porozumieniem zmieniono przestój na obniżenie wymiaru czasu pracy i wystąpiono w drugim wnioskiem.

społeczne pracowników należnych od pracodawcy od kwoty dofinansowania do wynagrodzeń). Na podstawie zawartej umowy w dniu 31 sierpnia 2020 r. łączna wartość dofinansowania wyniosła 68,2 tys. zł i dotyczyła dwóch miesięcy liczonych od 7 maja 2020 r. WUP przekazał środki w dwóch transzach: po 34,1 tys. zł – I transza z 31 sierpnia 2020 r. i II transza 29 września 2020 r. Spółka terminowo, 7 sierpnia 2020 r., złożyła rozliczenie wniosku w zakresie otrzymanych środków. Wstępna weryfikacja rozliczenia dokonywana przez WUP zakończyła się wynikiem negatywnym w dniu 9 sierpnia 2020 r., z powodu niezłączenia do wniosku dokumentów dotyczących potwierdzenia dokonania przelewu z tytułu zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych i składek ZUS za wnioskowane okresy. Po uzupełnieniu brakujących dokumentów weryfikacja potwierdzająca wykorzystanie zgodnie z przeznaczeniem przekazanych środków została zakończona i umowa zawarta 31 sierpnia 2020 r. została rozliczona. Przedsiębiorca wykorzystał przyznane środki zgodnie z ww. umową. Środki faktycznie wydatkowane przez pracodawcę na obniżony wymiar czasu pracy wynosiły 52,9 tys. zł. Kwota zwrotu objęta rozliczeniem wyniosła 6,4 tys. zł i 29 października 2020 r., zgodnie z wymaganym terminem, została przekazana do WUP.

(akta kontroli tom I str. 117-137)

Wnioski o udzielenie pomocy złożone na podstawie art. 15gga ustawy o COVID-19:

- wniosek⁴³ z 18 lutego 2021 r. (korekta do wniosków z dnia 19 grudnia 2020 r. i 16 lutego 2021 r., wynikająca z braku wymaganych załączników) o przyznanie z FGŚP środków na wypłatę świadczeń dla 78 pracowników. Na podstawie zawartej umowy w dniu 7 kwietnia 2021 r., kwota wnioskowanych dofinansowań wynagrodzeń pracowników wynosiła 447,3 tys. zł i dotyczyła dofinansowania wynagrodzeń trzech miesięcy począwszy od grudnia 2020 r. WUP przekazał AB FOTO środki w trzech transzach po 149,1 tys. zł każda (przelewy w dniach 7 kwietnia, 7 maja i 4 czerwca 2021 r.). Rozliczenie wniosku w zakresie otrzymanych środków na ochronę miejsc pracy nastąpiło 2 lipca 2021 r. i zwrócono w wymaganym terminie 5,1 tys. zł tytułem środków niewykorzystanych, objętych rozliczeniem. Przedsiębiorca wykorzystał przyznane środki zgodnie z ww. umową.

(akta kontroli tom I str. 135-151)

- wniosek⁴⁴ z 28 maja 2021 r. (korekta do wniosków z dnia 29 kwietnia i 27 maja 2021 r., wynikająca z braku wymaganych załączników) o przyznanie z FGŚP środków na wypłatę świadczeń dla 81 pracowników. Na podstawie zawartej umowy w dniu 15 lipca 2021 r. kwota wnioskowanych dofinansowań wynagrodzeń pracowników wynosiła 452,1 tys. zł i dotyczyła dofinansowania wynagrodzeń trzech miesięcy począwszy od kwietnia 2021 r. WUP przekazał AB FOTO środki w trzech transzach po 150,7 tys. zł każda (przelewy w dniach 15 lipca, 5 i 6 sierpnia 2021 r.). Przedsiębiorca wykorzystał przyznane środki zgodnie z ww. umową. Rozliczenie otrzymanych środków na ochronę miejsc pracy nastąpiło w wymaganym terminie, 7 września 2021 r. AB FOTO zwróciło na rachunek WUP 22,0 tys. zł tytułem niewykorzystania środków objętych rozliczeniem.

(akta kontroli tom I str. 152-165)

Spółka wywiązała się z zobowiązań określonych ww. umowach zawartych z WUP, terminowo i prawidłowo rozliczyła otrzymane środki, przedłożyła wymagane dokumenty oraz w terminie dokonała zwrotu środków niewykorzystanych. Dane podane przez Przedsiębiorcę w rozliczeniach wniosków o udzielenie wsparcia były

⁴³ Nr 14000/CV-19/19282378.

⁴⁴ Nr 14000/CV-19/24339828.

zgodne ze stanem faktycznym, z wyjątkiem przypadków błędnego wskazania wartości wynagrodzeń netto czterech pracowników.

(akta kontroli tom I str. 166-167)

3. W okresie objętym kontrolą zatrudnienie w Spółce na podstawie umowy o pracę zmniejszyło się z poziomu 124 etatów w 2019 r. do 104 etatów w 2020 r. (spadek o 16%) oraz do 85 etatów na koniec października 2021 r. (spadek o 31% w porównaniu do 2019 r.⁴⁵). Świadczenie pracy na podstawie umów cywilnoprawnych wyniosło (przeciętnie w miesiącu): jedna umowa w 2019 r., dwie w 2020 r. oraz 20 umów na koniec października 2021 r. Przychody ze sprzedaży towarów i usług za dziesięć miesięcy 2021 r. w porównaniu do dziesięciu miesięcy 2019 r. zmniejszyły się o 3,7%⁴⁶ i zwiększyły się o 5,2% w porównaniu z analogicznym okresem 2020 r.⁴⁷ Zysk netto w 2020 r. wyniósł – 1 906,9 tys. zł i był mniejszy o 26,7%, w porównaniu do 2019 r. (2 603,4 tys. zł), natomiast za III kwartały 2021 r. wyniósł 3 282,7 tys. zł, co oznacza wzrost o 72,1% w porównaniu do 2020 r.

(akta kontroli tom I str. 29-52, tom II str. 135-137, 146-165)

Prezes Zarządu wyjaśnił, że niższy poziom zatrudnienia na podstawie umów o pracę wynikał z faktu, że na początku z kandydatami na sprzedawców sklepu zawierano umowę zlecenie, a dopiero potem zmieniano na umowę o pracę. Miało to na celu zmniejszenie kosztów zatrudnienia pracownika (badania wstępne do pracy oraz wstępne szkolenie BHP). Drugim powodem mniejszej liczby zatrudnionych pracowników jest zamknięcie kilku punktów sprzedaży w galeriach handlowych.

(akta kontroli tom II str. 19-20)

Do dnia zakończenia kontroli NIK, tj. do 21 stycznia 2022 r. żadne instytucje publiczne nie podejmowały wobec AB FOTO działań kontrolnych lub czynności sprawdzających, dotyczących otrzymanej pomocy finansowej związanej z przeciwdziałaniem negatywnym skutkom epidemii COVID-19.

(akta kontroli tom II str. 10-11, 14)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na błędnym rozliczeniu dwóch umów nr 14000/CV-19/19282378 i 14000/CV-19/24339828 zawartych z WUP, na podstawie art. 15gga ustawy o COVID-19, z powodu wykazania we wnioskach rozliczeniowych nieprawidłowych wysokości wynagrodzeń czterech pracowników.

Prezes AB FOTO wyjaśnił, że nieprawidłowość wynikała z pomyłki pracownika wypełniającego wnioski rozliczeniowe dotyczące dwóch umów z WUP, poprzez skopiowanie wynagrodzenia innego pracownika lub wpisanie innej wartości wynagrodzenia netto trzech pracowników. Pomyłki nie miały wpływu na wartość rozliczenia.

(akta kontroli tom I str. 166-167)

Stwierdzono, że nieprawidłowość ta nie miała wpływu na wartość udzielonego i rozliczonego wsparcia.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości niemającej wpływu na wysokość i rozliczenie udzielonego Spółce wsparcia, NIK nie formułuje uwag ani wniosków pokontrolnych.

⁴⁵ Obliczenia dokonano z uwzględnieniem średniej liczby osób zatrudnionych w poszczególnych miesiącach danego roku.

⁴⁶ Obliczenia dokonano porównując przychody ze sprzedaży towarów i usług za okres styczeń-październik 2019 r. (54 204,3 tys. zł) do okresu styczeń-październik 2021 r. (52 181,9 tys. zł).

⁴⁷ Obliczenia dokonano porównując przychody ze sprzedaży towarów i usług za okres styczeń-październik 2021 r. (52 181,9 tys. zł) do okresu styczeń-październik 2020 r. (49 579,4 tys. zł).

V. Pozostałe informacje i pouczenia

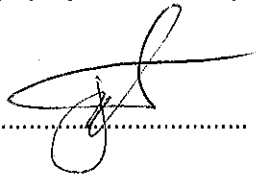
Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

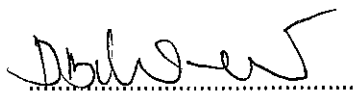
Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie.

Warszawa, 27 marca 2022 r.

Kontrolerzy
Tomasz Świstak
główny specjalista kontroli państwowej

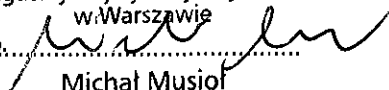
Dorota Białecka
starszy inspektor kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

DYREKTOR
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Warszawie

z. up.

Michał Musioł
p.o. Wicedyrektora